

De catechismusverklaring van ds. Joh. Van der Kemp heeft steeds een grote plaats in genomen in de Nederlandse Kerk. Al bijna driehonderd jaar lang. Zijn preken worden nog altijd met stichting gelezen.

In dit geschrift is een selectie opgenomen uit de genoemde catechismusverklaring waarin het handelt over de Sacramenten en in het bijzonder de Heilige Doop.

Verder verwijs ik u graag naar het dagboek 'Uw harten vertroost' van ds. Joh. Van der Kemp wat is samengesteld en geredigeerd door J.M. Vermeulen.

Het is uitgegeven bij uitgeverij de Groot Goudriaan te Kampen in 2000.

ISBN 90 6140 748 6

NUGI 635

VAN DE SACRAMENTEN (1)

En hij, bevende en verbaasd zijnde, zeide: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? En de Heere zeide tot hem: Sta op en ga in de stad, en u zal aldaar gezegd worden, wat gij doen moet. (Handelingen 9:6)

Zondag 25

Vraag 65: Aangezien dan alleen het geloof ons Christus en al Zijn weldaden deelachtig maakt, vanwaar komt zulk geloof?

Antwoord: Van de Heilige Geest, Die het geloof in onze harten werkt door de verkondiging van het heilig Evangelie, en het sterkt door het gebruik van de sacramenten.

De onderwijzer heeft het dierbare geloof verklaard en verneemt nu ook naar de oorzaak ervan en hoe het ten uiterste te sterken. Hij vraagt eerst vanwaar komt zulk een geloof? De onderwijzer zegt: Van de Heilige Geest, Die het geloof in onze harten werkt door de verkondiging van het heilig Evangelie, en het sterkt door het gebruik van de Sacramenten. Hoewel de Heilige Geest alleen het geloof werkt, doet Hij dat niet onmiddellijk. Hij gebruikt het Woord. Het is waar dat men door het lezen van het Woord tot geloof gebracht kan worden, maar gewoonlijk gebruikt de Heilige Geest de verkondiging ervan: het geloof is uit het gehoor. In het huis van Cornelius viel de Geest op allen, die het Woord hoorden.

Het behaagt God door de prediking zalig te maken die geloven. Toen de Heere Jezus Paulus tot het geloof wilde brengen, riep Hij hem toe uit de hemel en sloeg hem ter aarde, maar onderwees hem van het geloof niet en zei tot Saulus: Sta op en ga in de stad, en u zal aldaar gezegd moeten worden, wat gij doen moet. Hij zond hem dus tot Ananias, die hem het Woord verkondigde.

De Heilige Geest gebruikt de wet om een mens van zijn verloren staat te overtuigen, maar alleen het Evangelie is machtig om het middel tot het geloof te zijn. Het is een kracht Gods tot zaligheid. Daarom wordt het grote Voorwerp van het geloof, God in Christus, in al Zijn luister op het schoonste afgeschilderd opdat de zondaar erdoor uitgelokt wordt om het geloof te omhelzen. Het Evangelie wordt genoemd het Evangelie der heerlijkheid van Christus. Ja, in het Evangelie is Gods nodigende en roepende stem aan zondaren, opdat ze zich in het geloof tot Hem wenden en behouden worden. Daardoor wordt hun alle wenselijke genade bekend gemaakt en aangeboden, opdat men zich deze eigen maakt door het geloof.

Zoals de Heilige Geest het geloof niet werkt zonder middelen, zo versterkt Hij het ook niet zonder middelen. Daartoe gebruikt de Heilige Geest de Sacramenten, die zijn ingesteld tot versterking van het geloof.

VAN DE SACRAMENTEN (2)

En hij heeft het teken der besnijdenis ontvangen tot een zegel der rechtvaardigheid des geloofs. (Romeinen 4:11a)

Zondag 25

Vraag 66: Wat zijn Sacramenten?

Antwoord: De Sacramenten zijn heilige zichtbare waartekenen en zegelen, van God ingezet, opdat Hij ons door het gebruik daarvan de belofte van het Evangelie des te beter te verstaan geve en verzegele; namelijk, dat Hij ons vanwege het enige slachtoffer van Christus, aan het kruis volbracht, vergeving der zonden en het eeuwige leven uit genade schenkt.

Om bomen vaster te doen wortelen, dient een stormwind die ze schijnt te zullen breken. De gruwelijke godslasteringen die soms door de satan in de ziel geworpen worden, schijnen tot verderf van het geloof te zijn, maar de Heilige Geest gebruikt ze tot bevestiging ervan. Wie immers zal zijn geloof kunnen behouden, wanneer hij op de verschrikkelijkste manier gepijnigd wordt om het te verzaken? De Heilige Geest werkt door de verdrukkingen, lijdzaamheid, bevinding en hoop. De Heilige Geest sterkt het geloof met het Evangelie met al zijn verborgenheden, beloften en moedgevingen. Maar de Sacramenten dienen wel in het bijzonder om dit geloof te versterken.

Het woord Sacrament komt van het Latijnse woord *sacrare*, dat betekent toewijzen of toeheiligen. Het zijn panden van Gods trouw aan Zijn kinderen.

Vroeger werd ook de krijgseed een sacrament genoemd. Het gebruik van de Sacramenten dient om zich plechtig aan de Heere te verbinden, opdat men getrouw onder Zijn banier zal strijden tegen al Zijn vijanden.

Dit woord Sacramenten is naar alle waarschijnlijkheid in de kerk gekomen, door een Latijnse vertaling van de Bijbel. Ik zou daarom echter het gebruik van dit woord niet afkeuren, omdat er wel meer woorden in de kerk gebruikt worden die niet in de Bijbel staan. Wil men Bijbels zijn, dan gebruikt men de taal van de Heilige Geest, Die de Sacramenten noemt: tekenen, zegelen, verbond, en tekenen des verbonds.

De onderwijzer zegt: De Sacramenten zijn heilige, zichtbare waartekenen en zegelen, van God ingezet. Zij zijn bekwaam om de geestelijke zaken uit te beelden, opdat men door het gebruik ervan de geestelijke zaak beter verstaan zal. Het behaagt de Heere ons te bewerken door uiterlijke zintuigen: het geloof is uit het gehoor. Het behaagt Hem ook dit geloof te versterken door het gezicht: Sacramenten zijn zichtbare waartekenen. Een Sacrament is een zichtbaar teken en zegel van de onzichtbare genade. Paulus zegt in onze tekst: 'En hij heeft het teken der besnijdenis ontvangen tot een zegel der rechtvaardigheid des geloofs.'

VAN DE SACRAMENTEN (3)

En Jezus gedoopt zijnde, is terstond opgeklimmen uit het water. En zie, de hemelen werden Hem geopend, en Hij zag den Geest Gods nederdalen gelijk een duif, en op Hem komen. (Mattheüs 3:16)

Zondag 25

Vraag 66: Wat zijn Sacramenten?

Antwoord: De Sacramenten zijn heilige zichtbare waartekenen en zegelen, van God ingezet, opdat Hij ons door het gebruik daarvan de belofte van het Evangelie des te beter te verstaan geve en verzegele; namelijk, dat Hij ons vanwege het enige slachtoffer van Christus, aan het kruis volbracht, vergeving der zonden en het eeuwige leven uit genade schenkt.

We vinden vele gelijkenissen in Gods Woord, waardoor geestelijke zaken door lichamelijke worden uitgebeeld. Christus wordt een Wijnstok, een Rijsje, een Deur genoemd. Men kan ook vele lichamelijke zaken vergeestelijken, maar daarom zijn ze nog geen Sacramenten. Ook de samenvoeging van een lichamelijke en een geestelijke zaak maakt nog geen Sacrament. Alleen God heeft daartoe het hoogste en enig gezag. Hij alleen heeft de Sacramenten ingesteld.

De Heere heeft de Sacramenten niet zonder doel gegeven. Hij heeft ze niet slechts ingesteld om te dienen tot godsdienstige plichten, maar opdat men zich door het gebruik plechtig aan Hem verbinden zal. Ook opdat ze tot tekenen dienen van de gemeenschap der heiligen. Verder heeft de Heere ze ingesteld om ons te verplichten tot erkenning van Zijn verzegelde gunst.

Maar bijzonder zijn ze gegeven tot versterking van het geloof. Dit doet Hij als Hij door de Sacramenten ons de belofte van het Evangelie te beter te verstaan geeft. De tekenen zijn als schilderijen, die ons Christus en al Zijn goederen afbeelden. Degene die de tekenen goed en waardig gebruikt, zal in de betekenende zaak worden ingeleid en er een levend gezicht van ontvangen. Ze zijn gedenktekenen, waarbij de Heilige Geest de ziel met Zijn licht bestraalt.

De Sacramenten zijn zegelen van het testament dat in Christus' dood bevestigd is; ze zijn als panden en trouwpenningen ter bevestiging van Christus' trouw. Dit zou geen kracht hebben als de Heilige Geest Zichzelf niet tot een onderpand en zegel gaf, om de ziel te bevestigen en te verzegelen.

Dat doet Hij in het bijzonder als hij de ziel onder en door het gebruik van de Sacramenten de betekenende zaak doet genieten, zoals bij de Heere Jezus gebeurde toen Hij gedoopt werd: 'En Jezus gedoopt zijnde, is terstond opgeklimmen uit het water. En zie, de hemelen werden Hem geopend, en Hij zag den Geest Gods nederdalen gelijk een duif, en op Hem komen.'

VAN DE SACRAMENTEN (4)

En Hij nam de drinkbeker en gedankt hebbende, gaf hun dien, zeggende: Drinkt allen daaruit. Want dat is Mijn bloed, het bloed des Nieuwen Testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt tot vergeving der zonden. (Mattheüs 26:27,28)

Zondag 25

Vraag 67: Zijn dan beide, het Woord en de Sacramenten, daarheen gericht of daartoe verordend, dat zij ons geloof op de offerande van Jezus Christus aan het kruis, als op de enige grond onzer zaligheid wijzen?

Antwoord: Ja zij toch; want de Heilige Geest leert ons in het Evangelie en verzekert ons door de Sacramenten, dat onze volkomen zaligheid in de enige offerande van Christus staat, die voor ons aan het kruis geschied is.

Vraag 68: Hoeveel Sacramenten heeft Christus in het Nieuwe Verbond of Testament ingezet?

Antwoord: Twee, namelijk de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal.

Er is dus een verschil tussen het Woord van het Evangelie en de Sacramenten. Het Woord is door het gehoor en de Sacramenten werken door de andere zintuigen. Het Woord werkt het geloof en de Sacramenten versterken dat. Het Woord belooft het geloof en de Sacramenten verzegelen het. Het Woord kan zonder de Sacramenten nuttig zijn, maar de Sacramenten niet zonder het Woord. Woord en Sacramenten komen echter overeen, zoals de onderwijzer leert, dat zij beide ons geloof wijzen op de offerande van de Heere Jezus aan het kruis, als op de enige grond onzer zaligheid.

De Sacramenten van het Nieuwe Testament zijn de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. Alleen deze, en geen andere, heeft Christus ingesteld. Daarom is het pausdom te veroordelen dat het bij deze nog vijf andere gevoegd heeft, als het vormsel, de oorbiecht, het laatste oliesel, het priesterschap en het huwelijk. Christus heeft Zelf ook geen andere gebruikt. Meer Sacramenten heeft een Christen niet nodig, omdat de Doop hem is een Sacrament van wedergeboorte en inlijving in de Kerk en het Avondmaal van opvoeding. We lezen in onze tekst: 'En Hij nam de drinkbeker en gedankt hebbende, gaf hun dien, zeggende: Drinkt allen daaruit. Want dat is Mijn bloed, het bloed des Nieuwen Testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt tot vergeving der zonden.'

Dat er een groot verschil is tussen de Sacramenten van het Oude en Nieuwe Testament, betwijfelt niemand. De Sacramenten van het Oude Testament hadden andere en moeilijker tekenen dan de Sacramenten van het Nieuwe Testament. De eerste wezen op de beloofde Christus, maar die van het Nieuwe zijn door Hem Zelf ingesteld. Die van het Oude verzegelden dat Hij zou voldoen, maar van het Nieuwe Testament dat Hij hééft voldaan.

VAN DE SACRAMENTEN (5)

En zij zeiden: Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis. (Handelingen 16:31)

Zondag 25

Vraag 67: Zijn dan beide, het Woord en de Sacramenten, daarheen gericht of daartoe verordend, dat zij ons geloof op de offerande van Jezus Christus aan het kruis, als op de enige grond onzer zaligheid wijzen?

Antwoord: Ja zij toch; want de Heilige Geest leert ons in het Evangelie en verzekert ons door de Sacramenten, dat onze volkomen zaligheid in de enige offerande van Christus staat, die voor ons aan het kruis geschied is.

Vraag 68: Hoeveel Sacramenten heeft Christus in het Nieuwe Verbond of Testament ingezet?

Antwoord: Twee, namelijk de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal.

Zo wordt het geloof gewerkt en versterkt. Wat dunkt u, is hij die gelooft niet gelukkig? Het maakt hem Christus en al Zijn weldaden deelachtig.

Krachtdadig wordt het in hem gewerkt. Nooit had hij geloofd, als de Heilige Geest het niet in hem had door- en uitgewerkt. Is het niet een wondere gunst? Heeft de Heilige Geest het geloof al in uw hart gewerkt? Wat zijn er velen aan wie dit nog niet gegeven is. Sommigen van u beelden zich in geloof te hebben. Maar hoe komt u eraan?

Door geboorte? Door de Doop en het Avondmaal? Door uw goede aard en zedige opvoeding? Door uw burgerlijk en godsdienstig gedrag? Dit alles kan het geloof niet gewrocht hebben.

Zegt u dat de Heilige Geest het gewrocht heeft? Hoe is dat toegegaan? Heeft Hij waarlijk uw hart verootmoedigd, u werkelijk tot Christus gebracht, met Hem verenigd? Bedrieg u niet met valse overleggingen. Of denkt u dat men dat niet weten kan? Ach, zal er zo'n groot werk in de ziel gewrocht worden en zou ze er niets van weten? Zo'n grote verandering, dat ze van blind ziende, van dood levend en van onwillig gewillig gemaakt werd, en zou ze er niets van weten?

Sommigen durven de Sacramenten te gebruiken, alsof ze daartoe gerechtigd waren. Die zijn toch alleen voor de gelovigen, om het geloof te versterken.

Maar ze kunnen immers het geloof, dat zij niet hebben, noch versterken noch verzegelen. Wat doen de zegels aan een lege brief? Niets! U scheidt wat God heeft samengevoegd, want u misbruikt Zijn bondszegels. Maar om door het geloof in het verbond over te gaan, doet u het minste niet. Daarom bent u Christus en al Zijn weldaden nog niet deelachtig. U ligt nog onder Gods toorn. Het dierbare Evangelie, dat u tot het geloof dringt, is u een reuk des doods ten dode.

En wat doen u de Sacramenten? Verzegelen ze u het verderf niet? Och, dat u dit maar wilde zien en erover bekommerd werd, om met de stokbewaarder uit te roepen: 'Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' Ik zou u zeggen: 'Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis.'

VAN DE SACRAMENTEN (6)

*Want het is God, Die in u werkt, beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen.
(Filippenzen 2:13)*

Zondag 25

Vraag 67: Zijn dan beide, het Woord en de Sacramenten, daarheen gericht of daartoe verordend, dat zij ons geloof op de offerande van Jezus Christus aan het kruis, als op de enige grond onzer zaligheid wijzen?

Antwoord: Ja zij toch; want de Heilige Geest leert ons in het Evangelie en verzekert ons door de Sacramenten, dat onze volkomen zaligheid in de enige offerande van Christus staat, die voor ons aan het kruis geschied is.

Vraag 68: Hoeveel Sacramenten heeft Christus in het Nieuwe Verbond of Testament ingezet?

Antwoord: Twee, namelijk de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal.

Lezer, lezeres, die zo zwak in het geloof blijft. Wat doet u zo menigmaal tobben over uw hoop die u op God en Christus hebt? Is het niet omdat u dit te groot schijnt, of u weinig of geen gevoelige genade vindt? Wat is er weinig kracht in uw geloof, om Christus en Zijn genade tegen uw zwakke kracht te gebruiken. Is men eens in gevaar over zijn lichaam, zijn goederen of gezin, dan bezwijkt het geloof en roept men uit: Ik verga. Wordt het geloof door satan geschud, dan bezet vreeze het gemoed. Men siddert! Wat mag men weinig op het toekomstige zien.

U, die zo in het geloof verzwakt bent, schaamt u zich niet? Is dat uw weldadigheid aan uw Vriend? Heeft Hij dat van u verdiend? Is dat voor al Zijn liefde, voor Zijn kernen onder de toorn van Zijn Vader? Zult u zo de Geest bedroeven, door Welke u verzegeld bent tot de dag der verlossing? Heeft de Vader u daarom door zo'n hartelijke liefde uitverkoren? Heeft Zijn Zoon u daarom Zijn Geest, de vergeving der zonden en een zalige verwachting gegeven? Is dat de vrucht van Zijn Woord, van Zijn Sacramenten? Weet, dat de Heere tegen u heeft, dat u uw eerste liefde hebt verlaten. De ziel die in het geloof versterkt wordt, zal meer werk maken van de heiligmaking. Vroeger had ze ook wel lust tot heiligheid, maar hoe snel was ze van haar doel afgedreven. Ze wist zich niet te herstellen, maar zonk in moedeloosheid weg. Maar nu, gesterkt, blijft ze niet bij zwarigheden staan. Wijken haar voeten eens van het pad, zondigt ze tegen de Heere, dan grijpt ze de Middelaar aan tot verzoening en hervat haar weg in Gods kracht. De meer bevestigde gelovige heeft een Evangelische kunst geleerd om door het geloof genade voor genade uit Jezus' volheid te halen. Hij heeft geleerd het zeil van zijn begeerten zo te richten en door het roer van zijn verstand en oordeel het gehele schip van zijn ziel zo te besturen, dat hij de wind van de Heilige Geest vat en daardoor naar het land 'in schone havens' voortvaart.

Het is niet alleen zijn geluk, maar ook zijn plicht dat hij met de Geest vervuld wordt, en zo werkt hij zijn zaligheid met vreeze en beven, gelijk de tekst zegt: 'Want het is God, Die in u werkt, beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen.'

VAN DE SACRAMENTEN (7)

Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die Zijne zijn. (2 Timotheüs 2:19)

Zondag 25

Vraag 67: Zijn dan beide, het Woord en de Sacramenten, daarheen gericht of daartoe verordend, dat zij ons geloof op de offerande van Jezus Christus aan het kruis, als op de enige grond onzer zaligheid wijzen?

Antwoord: Ja zij toch; want de Heilige Geest leert ons in het Evangelie en verzekert ons door de Sacramenten, dat onze volkomen zaligheid in de enige offerande van Christus staat, die voor ons aan het kruis geschied is.

Vraag 68: Hoeveel Sacramenten heeft Christus in het Nieuwe Verbond of Testament ingezet?

Antwoord: Twee, namelijk de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal.

Zeker, het is een heerlijke staat dat iemand niet alleen het geloof heeft, maar daar ook sterk in is. Bent u daar begerig naar? Wilt u weten wat u dan te doen hebt?

Dank God, dat u het geloof gekregen hebt. Het is niet sterk maar zwak, het is echter een dierbaar geloof. Het is door de Heilige Geest gewrocht en Hij wil het ook versterken.

Als een ziel zich meer in de dankzegging van het geloof oefende, zou ze ook meer genade en versterking door de Heilige Geest krijgen. Laat het eens op uw ziel wegen, dat het uw plicht is om sterk in het geloof te worden. Het is de natuur van het geloof om te groeien. Het wordt ook u uitdrukkelijk geboden om het geloof te versterken. Als dit op uw hart weegt, zult u zeker streven naar de versterking des geloofs en er van kracht tot kracht in voortgaan.

Bidt veel om versterking van het geloof. De Heere wil er om gebeden zijn. Ook de heiligen hebben hun werk gemaakt van het bidden om versterking. De apostelen zeiden: Heere, vermeerder ons het geloof.

Maak ook werk van de verborgenheden van het Evangelie, om er een doorknede kennis van te hebben. Met Apollos moet men machtig in de Schriften zijn. Dit zou uw verstand voeden en het geloof wonderlijk doen groeien.

Laat het geloof veel geoefend worden. Bent u nog niet verzekerd van uw genadestaat, oefen dan het geloof tot rechtvaardigmaking. Bent u wél verzekerd: oefen het dan út de rechtvaardigmaking. Het leven der genade is een leven des geloofs, dat steeds weer geoefend moet worden. De gelovige heeft het te oefenen om er in gesterkt te worden.

Laat het geloof gebruik van Jezus maken. Hij is de Voleinder des geloofs. Hij heeft het geloof voor u verdiend. Het is Zijn ambt om het u te geven en ons het te versterken. Daartoe is hulp besteld bij een Held. Wordt uw geloof bestreden en geschud? Bedenk dat de Voleinder des geloofs voor u bidt, opdat uw geloof niet ophoude. Het zál dan ook niet ophouden, want Hij wordt altijd verhoord: 'Het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die Zijne zijn.'

VAN DE HEILIGE DOOP (1)

*En de kamerling zeide: Ziedaar, water; wat verhindert mij gedoopt te worden?
(Handelingen 8:36b)*

Zondag 26

Vraag 69: Hoe wordt gij in de Heilige Doop vermaand en verzekerd dat de enige offerande van Christus, aan het kruis geschied, u ten goede komt?

Antwoord: Alzo, dat Christus dit uitwendig waterbad ingezet en daarbij toegezegd heeft dat ik zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest van de onreinigheid mijner ziel, dat is van al mijn zonden, gewassen ben, als ik uitwendig met het water, hetwelk de onzuiverheid des lichaams pleegt weg te nemen, gewassen ben.

Het werkwoord dopen betekent door onderdompeling iets wassen en reinigen. We vinden deze woorden ook in een andere betekenis, namelijk genomen voor het meedelen van de genade en gaven van de Heilige Geest. Johannes de Doper zegt bijvoorbeeld: Die na mij komt, zal u met de Heilige Geest en met vuur dopen. Ook wordt eronder verstaan het lijden van verdrukkingen, wanneer Jezus zegt: Ik moet met een doop gedoopt worden; en hoe wordt Ik geperst, totdat het volbracht zij.

Nu vraagt de catechismus: *Hoe wordt gij in de Heilige Doop vermaand en verzekerd dat de enige offerande van Christus, aan het kruis geschied, u ten goede komt?*

Het uitwendige teken is het gebruik van het water, namelijk het uitwendig waterbad, dat de onzuiverheid van het vlees pleegt weg te nemen. Johannes doopte in de rivier, de Jordaan. De kamerling zei: Ziedaar, water; wat verhindert mij gedoopt te worden?

Vanouds heeft men de dopelingen in het water laten ingaan en ingedompeld. Daardoor scheen men onder het water gedood en begraven te worden, maar opkomend uit het water uit de doden op te staan en werd men geheel gereinigd. Maar omdat dit in deze koude landen alleen met groot gevaar van de dopeling geschieden kan, is wijs de besprenging ingevoerd. Deze plechtigheid is niet af te keuren, alsof ze tegen de instelling van Christus en de kracht van de Doop ingaat, omdat de onderdompeling of besprenging slechts omstandigheden zijn. Het is ook niet te denken dat de apostelen de dopelingen altijd ondergedompeld hebben. Wie zou het geloven dat, als ze er drieduizend op eenmaal doopten, zij toen de onderdompeling hebben waargenomen? En bij wie zal het in de gedachten opgerezen zijn dat, toen zij Cornelius, Lydia en de stokbewaarder bij nacht doopten, zij dan ruime doopkuipen vonden om er de volwassen mensen in onder te dompelen? Men kan evengoed door besprenging reinigen als door indompeling.

Naar dit gebruik van het water is niet slechts een godsdienstplicht, maar heeft ook zijn betekenende zaak. Deze zaak is Christus' bloed en Geest, waardoor de zonden der uitverkorenen worden afgewassen, volgens de beloften van het genadeverbond.

VAN DE HEILIGE DOOP (2)

Maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in den Naam van den Heere Jezus en door den Geest onzes Gods. (1 Korinthe 6:11)

Zondag 26

Vraag 69: Hoe wordt gij in de Heilige Doop vermaand en verzekerd dat de enige offerande van Christus, aan het kruis geschied, u ten goede komt?

Antwoord: Alzo, dat Christus dit uitwendig waterbad ingezet en daarbij toegezegd heeft dat ik zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest van de onreinigheid mijner ziel, dat is van al mijn zonden, gewassen ben, als ik uitwendig met het water, hetwelk de onzuiverheid des lichaams pleegt weg te nemen, gewassen ben.

Om de Doop goed te verstaan, moet u zich herinneren dat God een genadeverbond met de gelovige zondaar opricht en hem of haar de afwassing der zonden belooft. Dit kon God doen als er een genoegzame offerande werd opgeofferd, waarin de zondaar met God en God met de zondaar, kon samenkomen in een verbondshandeling. De Heere zag daarop in Psalm 50, waar we lezen: 'Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande.' Deze offerande diende niet alleen ter bevestiging van het verbond, maar ook tot reiniging van Israël, om de afwassing door een beter bloed af te schaduwen. De apostel spreekt dan ook dat het onmogelijk is dat het bloed van stieren en bokken de zonde wegneemt.

Zo heeft de Verbondsgod Zijn Zoon gegeven, Die Zichzelf in Zijn bloedige offerande Gode opgeofferd heeft, om de ware reinigmaking te verwerven en ook om Gods verbond met de zondaar te bevestigen.

Wij worden niet alleen gedoopt in de Naam van God de Vader, Die het verbond opricht en de afwassing der zonden belooft, en in de Naam van God de Zoon, Die het Verbond en zijn beloften verwerft door Zijn offerande en bloed, maar ook in de Naam van de Heilige Geest, Die dan ook in de Doop verklaard wordt. Want de afwassing der zonden die de Vader belooft en de Zoon verworven heeft, werkt de Heilige Geest uit, door een dadelijke toepassing. Daarom zegt Paulus in onze tekst: *'Maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in den Naam van den Heere Jezus en door den Geest onzes Gods.'* De onderwijzer zegt: *Alzo, dat Christus dit uitwendig waterbad ingezet en daarbij toegezegd heeft dat ik zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest van de onreinigheid mijner ziel, dat is van al mijn zonden, gewassen ben, als ik uitwendig met het water, hetwelk de onzuiverheid des lichaams pleegt weg te nemen, gewassen ben.* En zo is de Doop een teken en zegel van het genadeverbond en van de afwassing der zonden door Christus' bloed en Geest.

VAN DE HEILIGE DOOP (3)

Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn? (Romeinen 6:3)

Zondag 26

Vraag 70: Wat is dat, met het bloed en de Geest van Christus gewassen te zijn?

Antwoord: Het is vergeving der zonden van God uit genade te hebben om des bloeds van Christus wil, hetwelk Hij in Zijn offerande aan het kruis voor ons uitgestort heeft; daarna ook, door de Heilige Geest vernieuwd en tot lidmaten van Christus geheiligd te zijn, opdat wij hoe langer hoe meer de zonden afsterven, en in een godzalig, onstraffelijk leven wandelen.

De onderwijzer vraagt *nu wat het is met het bloed en de Geest van Christus gewassen te zijn*. Hij spreekt over bloed en Geest. Het bloed ziet op de rechtvaardigmaking en de Geest op de heiligmaking. De rechtvaardigmaking, of de vergeving der zonden, wordt door reinigen uitgedrukt. Maar omdat de zonde hem ook weer bevuilt, zo wordt hij van die vuiligheid ook gewassen door heiligmaking. En zo wordt men de heiligheid van Zijn Hoofd deelachtig, alsof men met Hem gedood, gestorven en opgewekt was, volgens onze tekst: 'Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn?' Tot deze heiligmaking behoort ook dat men hoe langer hoe meer de zonde afsterven zal en in een Godzalig leven wandelen. De heiligmaking wordt niet voltooid, maar van trap tot trap vergroot, dat de ziel de zonde betreurt, bestrijdt, probeert uit te drijven, en zich voortdurend inspant om zich Gode welbehaaglijk te gedragen.

Door het gebruik van de waterdoop wordt men met het water op het allernauwste verenigd. Zo wordt men in de betekende zaak verenigd met Christus, door Zijn bloed en Geest. De catechismus zegt: *daarna ook, door de Heilige Geest vernieuwd en tot lidmaten van Christus geheiligd te zijn, opdat wij hoe langer hoe meer de zonden afsterven, en in een godzalig, onstraffelijk leven wandelen.*

Zoals de dopelingen uit het water opklimmen, alsof ze uit de dood verrezen, worden zij ook levend door Christus' bloed en Geest. Paulus zegt in de tekst dat de gelovigen in Christus' dood gedoopt zijn. Dus zoals men met het water van de vuilheid gewassen wordt, wordt men door Christus' bloed en Geest gewassen van de zonde. De kracht van deze instelling is dat Gods knechten gehouden zijn elke boetvaardige zondaar te dopen. En door dit woord is iedere boetvaardige verbonden om zich in gehoorzaamheid te laten dopen en daardoor te zien op Christus' bloed en Geest, opdat Hij erdoor gereinigd worde. Daarom zei Annanias tot de boetvaardige Paulus: Wat vertoefst gij? Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen.

VAN DE HEILIGE DOOP (4)

Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben zal verdoemd worden. (Markus 16:16)

Zondag 26

Vraag 71: Waar heeft ons Christus toegezegd dat Hij ons zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest wassen wil, als wij met het doopwater gewassen worden?

Antwoord: In de inzetting des Doops, welke alzo luidt: Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; Mattheüs 28:19. En: Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden; Markus 16:16. Deze belofte wordt ook herhaald, waar de Schrift de Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonden noemt; Titus 3:5; Handelingen 22:16.

Het is niet alleen nodig dat dit Sacrament is ingesteld, maar daarbij kwam ook een belofte, waardoor we niet alleen spreken van een teken maar ook van een zegel. Christus heeft bij de inzetting van het uitwendig waterbad *toegezegd dat ik zo zeker met Zijn bloed en Geest van de onreinigheid mijner ziel gewassen ben, als ik uitwendig met het water gewassen ben.* De onderwijzer geeft er meer dan één tekst voor, die dit bewijst. Toen de Heere Zijn Verbond met Abram oprichtte, beloofde Hij dat Hij hem en zijn zaad tot een God zou zijn en verzegelde dat door de besnijdenis. De Heere, Die de dopelingen brengt onder de band des Verbonds, maakt hen ook werkzaam om dit verbond in te willigen en de Heere de hand te geven.

Christus zegt in de tekst: 'Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.' Door het geloof gaat men in het verbond over, dat de afwassing der zonden belooft; de Heere bevestigt Zijn beloften door het Doopzegel, en de gelovige neemt dit aan en betuigt dat hij zich op de verzegelde beloften waardig gedragen wil, waaraan dan de belofte van zaligheid gehecht wordt.

Niet dat de Doop de zaligheid door het gedane werk uitwerkt en daarom absoluut noodzakelijk is, maar de zaligheid verkrijgt men door het geloof dat Christus de Middelaar van het verbond omhelst, en de Doop is er het zegel van. Daarom wordt de verdoemenis niet bedreigd aan de ongedoopten, maar aan de ongelovigen, die Christus en Zijn instelling van de Doop versmaden. De onderwijzer zegt *ook dat de Schrift de Doop het bad der wedergeboorte noemt.* Niet omdat de Doop de mens wederbaart en de zonden afwast, maar omdat de doop een zegel is van de wedergeboorte en afwassing der zonden en de gelovige dopeling zo waarlijk door Christus' bloed en Geest is wedergeboren en van zijn zonden gereinigd, als hij met het water gewassen wordt.

VAN DE HEILIGE DOOP (5)

En Simon geloofde ook zelf, en gedoopt zijnde bleef gedurig bij Filippus; en ziende de tekenen en grote krachten, die er geschiedden, ontzette hij zich. (Handelingen 8:13)

Zondag 26

Vraag 71: Waar heeft ons Christus toegezegd dat Hij ons zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest wassen wil, als wij met het doopwater gewassen worden?

Antwoord: In de inzetting des Doops, welke alzo luidt: Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; Mattheüs 28:19. En: Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden; Markus 16:16. Deze belofte wordt ook herhaald, waar de Schrift de Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonden noemt; Titus 3:5; Handelingen 22:16.

Wat denkt u ervan, is het geen grote zegen dat de Heere aan Zijn Kerk de Doop tot een Sacrament heeft gegeven? Zekerlijk ja! Dat de drie-enige God de zondaar in zulk een verbond opneemt, met Zich verenigt, iedere Persoon het Zijne toebrengt om hem te begunstigen, van zijn zonden te reinigen en te wassen voor eeuwig, en zo zijn hart op hem zet met een wonderlijke liefde, is een onbegrijpelijke genade. Maar het gaat nog hoger, dat Hij bij die genade niet alleen Zijn Woord geeft, maar ook dit Sacrament, opdat Hij hem die genade duidelijk en levendig make, ja zelfs daarvan verzekert en verzegelt en zijn blijdschap en vertroosting volkomen maakt.

Gods Woord was genoeg om de gelovige zondaar te bevestigen, omdat het onfeilbaar is. Maar God komt het ongeloof van Zijn gunstgenoten te hulp. En, of dat nog te weinig was, geeft Hij bij Zijn Woord en eed nog dit pand en zegel, opdat hun ziel versterkt worde. De Doop verzegelt de gelovigen dat de eeuwige gerechtigheid is aangebracht en dat hij met Christus is gedood, begraven en opgewekt.

Lezers, ongetwijfeld bent u allen gedoopt, maar mogen we u vragen of u de Heilige Geest ontvangen hebt om u van uw zonden door Christus' bloed te wassen? Zeker, niet allen die uitwendig met het water gedoopt zijn, zijn met de Heilige Geest en met vuur gedoopt. De tekst zegt: 'En Simon geloofde ook zelf, en gedoopt zijnde bleef gedurig bij Filippus; en ziende de tekenen en grote krachten, die er geschiedden, ontzette hij zich.' Maar ... hij had geen deel nog lot in dit woord. Zijn er niet velen onder u, die nooit de betekende zaak van de Doop deelachtig geworden zijn? Wat denkt u, indien u waarlijk in Gods verbond bent overgegaan en door Christus' bloed en Geest van uw zonden gewassen bent, zou u zich dan zo in de zonden indompelen?

Misschien hoort u niet tot de grootste zondaars en hebt u burgerlijk en godsdienstig een ijver voor God, maar hebt u nog de Geest der wedergeboorte niet. Is dan uw Doop werkelijk een aflegging van de vuiligheid van uw hart? Is de mens dan waarlijk een christen, die alleen uitwendig gedoopt is? Ik meen van niet!

VAN DE HEILIGE DOOP (6)

Was mij wel van mijn ongerechtigheid, en reinig mij van mijn zonde. (Psalm 51:4)

Zondag 26

Vraag 71: Waar heeft ons Christus toegezegd dat Hij ons zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest wassen wil, als wij met het doopwater gewassen worden?

Antwoord: In de inzetting des Doops, welke alzo luidt: Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; Mattheüs 28:19. En: Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden; Markus 16:16. Deze belofte wordt ook herhaald, waar de Schrift de Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonden noemt; Titus 3:5; Handelingen 22:16.

U vraagt misschien wie degenen zijn die de ware Doop met zijn betekende zaak deelachtig zijn? Het zijn degenen die met kommer en verlegenheid over de onreinheid van hun zonden zijn aangedaan. Geen melaatse kan over zijn onreinheid zo zijn aangedaan, als de ware gedoopten over hun zondigheid.

Dit verzinnen we niet uit ons hoofd, maar de Heere leert het ons door Zijn Woord. Zo'n ziel vindt geen rust, voordat ze in Christus' bloedfontein door Zijn Geest is schoongespoeld. Daarom wendt ze zich naar Hem, verenigt ze zich met Hem en roept met David in Psalm 51: 'Was mij wel van mijn ongerechtigheid, en reinig mij van mijn zonde.'

Het is hem niet genoeg dat zijn ouders hem aan God hebben opgedragen. Hij houdt er zich ook aan. Hij bevestigt hun woord aan de Heere gegeven. Hij willigt dat dierbare verbond volvaardig in en geeft er zich in over aan de Heere.

Niet alleen om Hem tot Zijn God te hebben en de verbondsgoederen te verkrijgen, maar ook om Zijn wil in alles, zonder uitzondering, te behartigen. Degene die de genade van de Doop deelachtig is, is zeer gezet op verzekering dat hij door God begenadigd is. Het is bekend dat alle ware gelovigen niet altijd verzekerd zijn van hun staat, maar ze staan ernaar dat ze op goede gronden verzekerd mogen worden. Daartoe onderzoeken ze het Woord, om te zien welke de onfeilbare bewijzen zijn van een begenadigde. Het is ook hun dagelijks werk, om hun gemoed en gedrag te onderzoeken of het met Gods Woord overeenkomt. Ze slaan het oog op het Sacrament, of het hen bevestigen mocht. Dit alles geeft nu en dan wel enige ruimte, maar geen volkomen zekerheid. Dat is alleen als de Heilige Geest er Zijn werking en verzegeling bijvoegt, en Hij met hun geest getuigt dat zij kinderen Gods zijn.

Lezers, leg uw hart nu hier eens bij, en zie eens of deze dingen bij u zijn. Bent u er geheel vreemd van? Kent u dit niet? Bemoeit u er zich niet mee?

Weet dan dat uw Doop tot nu toe niet meer is dan een aflegging van de vuiligheid van uw lichaam, die u niet behouden zal. Och, dat u er eens door mocht ontwaken om uw wangestalte te zien en uit te roepen met de melaatse: 'Onrein, onrein', opdat u, naar Petrus' verklaring aan de gedoopte Simon, zich mocht bekeren van uw boosheid en God bidden of misschien de overlegging uws harten vergeven werd.

VAN DE HEILIGE DOOP (7)

Hem, Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, en Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader; Hem, zeg ik, zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen (Openbaring 1:5b,6)

Zondag 26

Vraag 71: Waar heeft ons Christus toegezegd dat Hij ons zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest wassen wil, als wij met het doopwater gewassen worden?

Antwoord: In de insetting des Doops, welke alzo luidt: Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; Mattheüs 28:19. En: Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden; Markus 16:16. Deze belofte wordt ook herhaald, waar de Schrift de Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonden noemt; Titus 3:5; Handelingen 22:16.

Maar vrienden en vriendinnen Gods, bij wie deze dingen in waarheid gevonden worden, houdt u voor verzegelden van die grote genade. U hebt er zekere bewijzen van. Uw Doop heeft er u van verzekerd en verzegeld, de Heilige Geest heeft er Zijn merk op gestempeld. U moet dan uw goede hoop niet zo vaak overhoop gooien en aan het ongeloof toegeven. Of denkt u dat de Doop, die u in uw kinderjaren is toegediend, te oud en versleten is om er tot uw vertroosting mee te werken?

Ach, heeft de Heere niet uit kracht van het verbond het oog op u gehouden en uw ziel aangeraakt en onder de band des verbonds gebracht? Hoe fraai zijn hiertoe de woorden van het derde deel van het Doopformulier: 'En als wij somtijds uit zwakheid in zonden vallen, zo moeten wij aan Gods genade niet vertwijfelen, noch in de zonden blijven liggen, overmits de Doop een zegel en ontwijfelbaar getuigenis is dat wij een eeuwig verbond met God hebben.' Uw ziel beure zich dan op, om zich uit aanmerking van haar Doop verzekerd en verzegeld te houden.

Dank en prijs er de drie-enige God voor. Moest niet alles wat in u is Zijn Naam prijzen? Johannes zegt in de tekst: 'Hem, Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, en Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader; Hem, zeg ik, zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid.'

Als de Heere u met bloed wil dopen om uw lichaam zelfs in de dood te geven voor Zijn Naam, onttrek u dan niet. U moet u dan gewillig met de Doop laten dopen, waarmee Christus gedoopt is. Zou u zich dan onttrekken, terwijl Jezus Zich gewillig voor u heeft laten dopen? Ja, verbindt men zich niet door de Doop, om zelfs het leven voor de Heere af te leggen als Hij het om Zijn Naam van ons afeist?

Ondertussen kan het u zeer tot blijdschap zijn, die in des Heeren Naam gedoopt bent. Zie hoe de gedoopte moorman en de stokbewaarder zich verheugden. Zijn Naam, die door de Doop is gebracht, zal met veel grotere luister schitteren, want u zult Zijn aangezicht zien en Zijn Naam zal op uw voorhoofden zijn.

VAN DE KINDERDOOP (1)

Ik doop u wel met water tot bekering; maar Die na mij komt is sterker dan ik, Wiens schoenen ik niet waardig ben Hem na te dragen, Die zal u met den Heiligen Geest en met vuur dopen. (Mattheüs 3:11)

Zondag 27

Vraag 72: Is dan het uiterlijk waterbad de afwassing der zonden zelve?

Antwoord: Neen het; want alleen het bloed van Jezus Christus en de Heilige Geest reinigt ons van alle zonden.

Vraag 73: Waarom noemt dan de Heilige Geest de Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonden?

Antwoord: God spreekt alzo niet zonder grote oorzaak; namelijk niet alleen om ons daarmee te leren, dat, gelijk de onzuiverheid des lichaams door het water, alzo ook onze zonden door het bloed en de Geest van Jezus Christus weggenomen worden, maar veelmeer, omdat Hij ons door dit Goddelijk pand en waarteken wil verzekeren dat wij zo waarachtiglijk van onze zonden geestelijk gewassen zijn, als wij uitwendig met het water gewassen worden.

We weten dat de roomsen een te grote kracht aan de waterdoop toekennen en zeggen *dat het uiterlijk waterbad de afwassing der zonden zelf is*. Daartegen leren wij dat alleen het bloed en de Geest van de Heere Jezus de zonden kan afwassen en het water alleen een betekenende en verzegelende kracht heeft van die genade. Niet het gemis, maar de versmading van de Doop verdoemt.

De Doop is wel een Goddelijke instelling, maar werkt de genade niet. Het doopwater is lichamenlijk, levenloos en redeloos. En daarom kan het de genade niet werken, die geestelijk, levendig en redelijk gewrocht wordt.

Johannes de Doper zei: 'Ik doop u wel met water tot bekering; maar Die na mij komt is sterker dan ik, Wiens schoenen ik niet waardig ben Hem na te dragen, Die zal u met den Heiligen Geest en met vuur dopen.' Er is geen reden waarom de wassing en besprenging met water meer kracht zouden hebben, dan ze hadden in het Oude Testament, toen ze ook sacramentele tekenen waren.

In vraag 73 wordt *de Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonden genoemd*. Maar wie zegt dat hier van de waterdoop gesproken wordt? De Doop, ja, die wast de zonden af, omdat tot de Doop Christus' bloed en Geest als de betekenende zaak behoort. Maar niet de waterdoop wast de zonden af. *Ook noemt de Heere God het doopwater het bad der wedergeboorte, vanwege de belofte dat het een zegel, een pand en waarteken is om ons te verzekeren dat wij zo waarachtig van onze zonden gewassen zijn als wij uitwendig met water gewassen worden.*

En zo wordt met een grote reden aan het teken, volgens de aard van de Sacramenten, de werking en de kracht van de betekenende zaak toegeschreven.

VAN DE KINDERDOOP (2)

Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopen in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb. (Mattheüs 28:19)

Zondag 27

Vraag 74: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

Antwoord: Ja het; want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door de Doop, als door het teken des verbonds, der Christelijke Kerk ingelijfd en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de Besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is.

Sommige tegenstanders wijken ter rechterhand af omdat ze de Doop te veel kracht toekennen (afwassing der zonden) en anderen ter linkerhand, omdat ze de erfzonde loochenen en de Doop slechts een uiterlijk teken van het christendom noemen waardoor men geen kinderen dopen mag. De onderwijzer vraagt: *Zal men ook de jonge kinderen dopen?* Wat hebben sommigen ertegen om kinderen te dopen?

Christus heeft gezegd: 'Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopen in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb.' Onze tegenstanders zeggen: Eerst moet men de volkeren *onderwijzen* en dan pas dopen: de jonggeborenen kan men niet onderwijzen en men moet ze dan ook niet dopen, maar de Doop uitstellen totdat ze onderwezen zijn en hun geloof beleden hebben. Wij zeggen dat de tekst spreekt van volwassenen, aankomende Joden en heidenen, die men niet dopen mag tenzij ze onderwezen zijn en hun geloof beleden hebben om er het zegel van te ontvangen.

Verder zeggen onze tegenstanders dat er geen gebod is om kinderen te dopen. Maar zal men dan ook geen vrouwen ten Avondmaal laten gaan, omdat het nergens uitdrukkelijk geboden is? Er is geen gebod nodig, omdat er zovele redenen zijn. Het gebod is dat men de bondgenoten moet dopen.

Het gebod van de kinderdoop ligt in de plaats van de besnijdenis, omdat de Doop in de plaats van de besnijdenis gekomen is. Er moest dus juist een verbod zijn waarom, nu dit kindersacrament is afgeschaft, aan kinderen geen Sacrament mag worden toegediend. Er is geen voorbeeld van, zeggen ze, dat de apostelen kinderen gedoopt hebben. Maar is alles wel uitgebreid beschreven? Als er gehele huisgezinnen gedoopt zijn als van Lydia, de stokbewaarder en Stefanus, zijn er waarschijnlijk ook kinderen gedoopt.

Ook zegt men dat men niet moet dopen omdat de kinderen de Doop niet verstaan. Maar wij moeten de kinderen niet dopen omdat ze het verstaan, zoals de ouders en volwassenen. Het is genoeg dat zij door hun inlijving in de gemeente in staat gesteld worden om het daarna te verstaan. Ook de kinderen van het Oude Testament verstonden de besnijdenis niet en moesten nochtans besneden worden.

VAN DE KINDERDOOP (3)

En Hij omving ze met Zijn armen, en de handen op hen gelegd hebbende, zegende Hij dezelve. (Markus 10:16)

Zondag 27

Vraag 74: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

Antwoord: Ja het; want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door de Doop, als door het teken des verbonds, der Christelijke Kerk ingelijfd en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de Besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is.

Uit het Woord zijn dus vele bewijzen te noemen om de kinderen te dopen. De onderwijzer geeft dan ook verschillende redenen op. Hij zegt dat *de kinderen zowel als de volwassenen in het verbond Gods begrepen zijn*. Dit blijkt ook omdat God Zijn verbond met Abraham en met zijn zaad heeft opgericht. Petrus oogde hierop en zei dat niet alleen de ouden, maar ook de kinderen de belofte toekwam. En zo worden de kinderen met hun gelovige ouders heilig genoemd.

De kinderen zijn zowel als de volwassenen in Gods gemeente begrepen. Dit is waarachtig. Als de Heere beveelt dat men het volk zal verzamelen en de gemeente heiligen, telt Hij onder de gemeente niet alleen de oudsten, de bruidegom en de bruid, maar ook de kinderen en die de borsten zuigen. Hieruit volgt dat men de kinderen, die tot de gemeente behoren, dopen moet.

Hierna zegt de onderwijzer *dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt*. Is het niet waar? Hun komt de belofte toe. Welke belofte? Is het niet de belofte des verbonds van de verlossing van de zonden door Christus' bloed en Geest. Ter bevestiging van de belofte aan de kinderen, heeft Christus hen tot Zich geroepen, hun Gods Koninkrijk toegeëigend; Hij omarmde ze, legde hun de handen op en zegende hen, gelijk de tekst zegt.

Daar wordt nog bij gedaan, dat de kinderen van de kinderen der ongelovigen moeten onderscheiden worden. Volgens Paulus' woorden zijn de kinderen der ongelovigen onrein en die van de gelovigen heilig. Moeten ze nu niet, zowel als de volwassenen, met een plechtig teken van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden? Gebeurde dat *in het Oude Testament al niet door de besnijdenis*? Dit bewijs is nog duidelijker als we met de onderwijzer tenslotte opmerken *dat de Doop in de plaats van de besnijdenis ingesteld is*.

VAN DE KINDERDOOP (4)

Waarvan het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt, niet die een aflegging is van de vuiligheid des lichaams. (1 Petrus 3:21a)

Zondag 27

Vraag 74: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

Antwoord: Ja het; want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door de Doop, als door het teken des verbonds, der Christelijke Kerk ingelijfd en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de Besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is.

Lezer, hoevelen gedragen zich alsof ze deze waarheid nooit gehoord hadden. Het blijkt immers dat deze de Doop voor hun kinderen als volstrekt noodzakelijk houden en er daarom meer mee bezig zijn dan op de wedergeboorte en de afwassing van de zonden. Als een kind sterft zonder gedoopt te zijn, dan is men er zo ontdaan over alsof het dan niet zalig zou kunnen zijn. En, let erop, maakt u wel zoveel werk over de ellende van uw kind, dat het van nature een kind des toorns is, net als alle andere?

Bent u wel zo gezet op de wedergeboorte, de rechtvaardigmaking en heiligmaking van uw kind als op de Doop?

Men is gerust als het kind maar gedoopt is. Men denkt: nu is het goed. Alsof het kind nu geen zonden meer had en genade bezat. Alsof de Doop de zonden had afgewassen, zonder dat men enige ware werkzaamheid over de Doop had. Hebt u zich bij de Doop voor de Heere over uw kind afgezonderd? Hebt u ín de Doop uw kind voor de Heere in het verbond overgegeven? Hebt u ná de Doop Hem dikwijls aangelopen dat Hij uw kind uit het verzegelde verbond wilde begunstigen?

Velen kennen dit niet. Het is hun vreemd. Ja, zulk een ernst dat men zijn knieën boog zou men zelfs onbetamelijk houden voor het hervormde christendom. Maar wat nut krijgt het kind als u het zo zorgeloos laat dopen. De Doop is dan immers niet meer dan een aflegging der vuiligheid des lichaams, gelijk de tekst zegt.

Anderen zien de Doop als een burgerlijke en kerkelijke gewoonte, een teken van het christendom om het kind plechtig een naam te geven. Nooit zouden ze hun kinderen laten dopen, als ze niet gezien hadden dat anderen het ook deden. En hoe ziet het kind eruit, als men het ten doop brengt? Is het zedig en stemmig gekleed? Neen, maar alsof men het der wereld zou inwijden, kleedt men het met ik-weet-niet-wat voor gewaad. En daarmee verschijnt men voor het aangezicht van God en der gemeente, tot ontering van 's Heeren Naam en van de Doop.

Vrienden, als u wist wat het betekent het kind van de wereld af te zonderen, zou u dan zo voor Gods aangezicht verschijnen? Zeker niet! Het ontzag voor God, voor de gemeente en Gods verborgenheden, ja de liefde voor de ziel van uw kind, zou u van zo'n ijdelheid weerhouden.

VAN DE KINDERDOOP (5)

En hun kinderen spraken half Asdodisch en zij konden geen Joods spreken, maar naar de taal eens iegelijken volks. (Nehemia 13:24)

Zondag 27

Vraag 74: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

Antwoord: Ja het; want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door de Doop, als door het teken des verbonds, der Christelijke Kerk ingelijfd en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de Besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is.

Hoe doen de meesten over de Doop van zichzelf en hun kinderen? Let eens op het gedrag van het gedoopte christendom. Denkt u wel eens aan uw Doop, wat hij betekent en waartoe hij bediend is? Hebt u die wel zoeken te verstaan, uw zondige onreinheid en verdoemelijkheid? Men is gerust omdat men gedoopt is en men leeft als gedoopte heidenen.

Wat doet u anders dan het verbond van God breken en in het openbaar getuigen dat u zich niet wilt houden aan de verbintenis die uw ouders voor u aan de Heere gemaakt hebben. Denkt u dat de Heere die verbondsbreuk niet wil wreken? Zeker, leest u het zelf maar.

Ouders, hebt u het wel verstaan wat u bij de Doop is voorgehouden en afgevraagd? Hebt u uw beloften gehouden met uw kinderen te onderwijzen en te doen onderwijzen? Wat doen velen? Ze wisten zelfs niet wat ze deden, toen ze de vragen beantwoordden. Als ze hun plicht gedaan hadden, zouden de kinderen dan zo onkundig, ongodsdienstig en wereldsgezind zijn? Neen, dan zou er de christelijke zedigheid in gezien worden. Nu hoort men niet de taal van Kanaän uit de mond der kinderen, maar de taal van Asdod, zoals we lezen in de tekst.

De kinderen openbaren op straat hoe en door welke ouders ze worden opgevoed. Wat zal er van het navolgende geslacht worden. Ouders, wat zullen de kinderen, welker ziel u zo verwaarloosd en mishandeld hebt, tot uw smart in die grote dag tegen u opstaan en zich over u beklagen. Hoe zal de Heere God Zich over u beklagen dat u de kinderen, die u Hem opgedragen hebt, aan de wereld hebt geofferd. De Heere zal het verhalen op de ouders, dat zij de zielen van hun kinderen, zoveel in hen is, van het verderf niet afhouden. Zie eens hoe de Heere God zware oordelen gebracht heeft over Eli, anders een godvruchtig man, aangaande zijn zorgeloosheid over zijn kinderen. Wat zal de Heere God dan brengen over zulken die zelf goddeloos zijn en hun kinderen goddeloos en voor de hel opvoeden! Och, dat elk dit eens op zijn of haar ziel binden mocht.

VAN DE KINDERDOOP (6)

Die hielden zich aan hun broederen, hun voortreffelijken, en kwamen in den vloek en in den eed, dat zij zouden wandelen in de wet Gods, die gegeven is door de hand van den knecht Gods, Mozes. (Nehemia 10:29a)

Zondag 27

Vraag 74: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

Antwoord: Ja het; want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door de Doop, als door het teken des verbonds, der Christelijke Kerk ingelijfd en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de Besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is.

Lezers, neem de zaak van uw Doop eens ter harte. Zoek uw Doop eens te verstaan. Lees en herlees het formulier van de Doop. Lees wat dit betekent en waartoe u verbonden bent, opdat u leert wat u door uw Doop te doen hebt. Kunt u dit niet begrijpen, beklaag het dat u zoveel dagen in uw onwetendheid, tot zoveel nadeel van uzelf en uw kinderen, hebt doorgebracht over deze belangrijke zaak. Laat u onderwijzen om van anderen te leren wat u zelf niet weet en toch móét weten. Als u dit niet verstaat, hoe zult u dan de andere en hogere verborgenheden verstaan.

Ontwaak eens uit uw inbeelding dat de waterdoop u enig nut uit zichzelf heeft toegebracht. De inbeelding dat de Doop u tot een christen gemaakt heeft, houdt u zorgeloos en bederft uw ziel. Daarom, weet, dat de Doop die een aflegging van de vuiligheid van het lichaam is, u niet behoudt! Maar u moet wederom geboren worden, om zalig te worden!

Geef u aan de Heere in het verbond over, waar u, zodra u geboren bent, door anderen in bent overgegaan. Houdt u aan die verbintenis die voor u gedaan is. Vernieuw die in waarheid en hartelijkheid, dat u zegt en schrijft: Ik ben des Heeren.

Wilt u uzelf onttrekken en in uw zorgeloosheid en zondigheid blijven? Pronk dan niet langer met uw christennaam, maar leg hem af. Kom voor de preekstoel en verklaar voor het aangezicht van God en Zijn gemeente dat u zich aan het verbond en de verbintenis die uw ouders voor u gemaakt hebben, niet meer houdt maar die herroept! Dan zal men zien of u tot ons behoort of een van onze vijanden bent.

Maar gruwt u hiervan, houdt u dan aan het gemaakte en verzegelde verbond, om er genade uit te ontvangen en u waardig te gedragen. Zo houdt men zich met de Joden aan het woord dat anderen voor ons in de verbondmaking met de Heere gegeven hebben, gelijk de tekst zegt, en men komt in de vloek en in de eed, om te wandelen in de wet van God, die gegeven is door de hand van de knecht Gods, Mozes. Dan zou het doopzegel, zo dikwijls door u ontheilgd, u nog een zegel en ontwijfelbaar getuigenis zijn, dat u een eeuwig verbond der genade met God hebt.

VAN DE KINDERDOOP (7)

En gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen en de jaren naderen, van dewelke gij zeggen zult: Ik heb geen lust in dezelve. (Prediker 12:1)

Zondag 27

Vraag 74: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

Antwoord: Ja het; want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door de Doop, als door het teken des verbonds, der Christelijke Kerk ingelijfd en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de Besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is.

Als de Doop bediend wordt, wees er dan aandachtig en opmerkend mee bezig. Dan moet u niet rondkijken. Daar gebeurt iets Goddelijks: een kind wordt in Gods verbond overgegeven en in Zijn Naam verzegeld. U moet zich dan inspannen en luisteren wat Gods dienaar in Zijn Naam zegt en afvraagt.

We moeten ons gebed ook hartelijk bij de gebeden der gemeente voegen. Denk eraan dat u op dezelfde wijze gedoopt bent en waartoe Zich de Heere aan u heeft verbonden, en u aan de Heere. Zo moet u uw Doop dus telkens vernieuwen en er een nieuwe genade en opwekking door krijgen, om uw harten, met Josafat, in des Heeren wegen te verheffen.

Denk veel aan de Doop van uw kinderen. Ga er niet heen, tenzij u er de Heere over gesmeekt hebt. Draag dan uw kinderen de Heere op en geef ze over aan Hem, zoals Hanna haar zoon Samuël deed. Laat uw verbintenis voor de Heere oprecht en met een volkomen hart zijn. Volbreng de belofte om het kind van de wereld af te zonderen en afgezonderd te houden. Voedt het op in de lering en vermaning des Heeren. Zo hebben ook de heiligen gedaan als Abraham, David en de moeder en grootmoeder van Timotheüs.

Vaders, zijn uw kinderen niet uw eigen vlees en bloed?

Moeders, hebt u ze niet in uw ingewanden gedragen? Hebt u ze niet hartelijk lief? En is alles wat u hebt, niet voor hen? Valt u het minste kwaad dat hun overkomt, niet ondragelijk? Zou u ze dan voor de hel opvoeden en niet voor de hemel?

Kinderen, die zover gekomen bent dat u enig begrip van Gods verborgenheden kent en weet wat goed en kwaad is, begin toch vroeg de Heere te zoeken. Gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen. Er is geen groter geluk, dan dat de kinderen het juk des Heeren in hun jeugd dragen. U wilt immers niet naar het verderf lopen? Wees daarom uw ouders gehoorzaam. Wacht voor de begeerlijkheden der jeugd. Ga niet mee met ondeugende kinderen. Ga trouw naar de kerk en de catechisatie en wees ervan verzekerd dat het u nooit berouwen zal.